

89743 - جوایز مسابقات برگزار شده در مناسبات بدعی

سوال

در مساجد ما در مناسباتی مانند رمضان، مولود پیامبر - صلی الله علیه وسلم - و... مسابقاتی درباره‌ی این مناسبت‌ها برگزار می‌شود و در پایان جوایزی به برندگان اهدا می‌شود. آیا گرفتن این جوایز جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

اعیاد و مناسبات مسلمانان معدود و معروف است که شرع به بیان آن پرداخته و مردم را به اهمیت دادن به این مناسبت‌ها تشویق کرده، از جمله‌ی این مواسم، رمضان و اعیاد (فطر و قربان) و دهه‌ی ذی الحجه و محرم و مانند آن است. روز مولد نبوی جزو این ایام نیست زیرا هیچ نصی در مورد ویژه قرار دادن این روز برای انجام شعائر یا عبادت یا جشن خاصی وارد نشده و صحابه و تابعین و کسانی که پس از آنان آمدند این روز را معتبر ندانسته‌اند، بنابراین هر کس انجام کاری خاص را در این روز مشروع بداند مرتکب بدعت شده و در دین چیزی از نو پدید آورده که جزو آن نیست. پیشتر در این سایت به بیان بدعت بودن جشن گرفتن مولد نبوی پرداخته‌ایم. به پاسخ سوالات (5219) و (10070) و (13810) و (20889) و (70317) مراجعه نمایید.

ثانیاً:

بدون شک برگزاری مسابقاتی در این روز نوعی احیا و جشن گرفتن آن به حساب می‌آید که به نوعی عید قرار دادن آن است، بنابراین مشارکت در هر مسابقه‌ای که برای یک مناسبت بدعی برگزار می‌شود جایز نیست و گرنه شرکت کننده‌ی در آن نیز مبتدع به شمار می‌رود. از الله خواهان سلامت و عافیت هستیم.

در فتاوی کمیسیون دائم (۲۵ / ۳) آمده است:

«نظر شما در مورد تعطیل کردن مدارس و کارخانه‌ها یا برگزاری سخنرانی و موعظه و مانند آن به مناسبت مولد نبوی شریف، چنانکه در آفریقا انجام می‌شود چیست؟»

پاسخ:

جشن گرفتن به مناسبت مولود و تعطیل کارها برای این مناسبت بدعت است، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - و اصحاب ایشان - رضی الله عنهم - چنین نکرده‌اند و پیامبر - علیه الصلاة والسلام - می‌فرماید: **هر کس در این امر ما (یعنی دین) چیزی نو بسازد که از آن نیست، پس آن [کار] مردود است.**»

ثالثاً:

اما در مورد مناسبت‌های شرعی مانند ماه رمضان و غیر آن، مشروع و بلکه مستحب است که مردم را نسبت به آن یادآوری نمود و فضائل این مناسبت‌ها و کارهای مستحب در آن و پاداش اعمال آن را به مردم یادآوری کرد و برگزاری درس‌ها و همایش‌ها بهترین روش برای آموزش چگونگی احیای مواسم شرعی است.

از دیگر وسائل احیای مناسبت‌های شرعی، برگزاری مسابقات علمی و مسابقات حفظ قرآن در این مواسم شریف است، چرا که مردم در این مناسبت‌ها به خداوند متعال روی می‌آورند و برای تلاوت قرآن و حفظ آن و یادگیری احکام دین تلاش می‌کنند، بنابراین انجام این مسابقات و مشارکت در آن ان شاءالله اشکالی ندارد.

چهارم:

پیش‌تر حکم قرار دادن جوایز برای مسابقات گوناگون را بیان کردیم و گفتیم که قول صحیح، جواز این کار است اگر این مسابقات خیر و فایده‌ی دینی و دنیوی در بر داشته باشد و بلکه به نص مذهب احناف تخصیص عوض (جایزه) در مسابقات علم و حساب، جایز است.

در الفتاوی الهندیه (۵/ ۳۲۴) آمده است:

اگر یکی از فقیهان به کسی مانند خود گفت: بیا مسائلی را طرح کنیم، پس اگر تو درست گفتی و من اشتباه کردم به تو چنین [جایزه‌ای] می‌دهم، و اگر من درست گفتم و تو اشتباه کردی چیزی از تو نمی‌گیرم، جایز است.

نگا: رد المحتار (۶/ ۴۱۴).

والله اعلم